

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARYS ALMANTAS STANKŪNAS

Vilniaus m. savivaldybės administracijos Infrastruktūros grupės vadovui Ilja Karužiui

Kopija: Vilniaus m. savivaldybės Administracijos direktoriui Adomui Bužinskui
Vilniaus m. savivaldybės Aplinkos ir miesto paslaugų komitetui

2024-04-03

DĖL REIKALAVIMŲ VYKDANT VIEŠOJO TRANSPORTO PLĖTRĄ

2024-03-21 Vilniaus miesto savivaldybės (VMS) Aplinkos ir miesto paslaugų komitete (Komitetas) buvo svarstomas klausimas DĖL PRITARIMO VEŽĖJŲ PARINKIMUI KELEIVIŲ VEŽIMO PASLAUGOMS TEIKTI VIETINIO REGULIARAUS SUSISIEKIMO AUTOBUSŲ MARŠRUTAIS VILNIAUS MIESTO IR GRETIMŲ SAVIVALDYBIŲ TERITORIJOSE PIRKIMAMS VIEŠO KONKURSO BŪDU (Klausimas)

2024-03-27 VMS tarybos posėdyje buvo priimtas teigiamas sprendimas dėl Klausimo.

Tiek minėto Komiteto posėdžio metu, tiek tarybos posėdžio metu buvo sutarta, kad prieš skelbiant viešąjį pirkimą sprendimo dėl Klausimo įgyvendinimui (Pirkimas), VMS administracija pristatys Komitete technines Pirkimo specifikacijas, kuriose bus išdėstyti išsamūs reikalavimai pirkimui.

Prašau jūsų pristatant techninių specifikacijų projektą be kitų klausimų atkreipti dėmesį į tokius aspektus:

1. Apribojimai vienam ir/ar susijusiems pirkimo dalyviams pasirašyti sutartis visiems pirkimo paketams.
2. Reikalavimas vežėjų įdarbintiems vairuotojams nuo pat darbo pradžios laisvai bendrauti lietuvių k.
3. Reikalavimai dėl CO2 emisijas mažinančių transporto priemonių naudojimo.

Atskirai aptarsiu p. Nr. 3.

Nors nei Klausimo sprendime, nei jo aiškinajame rašte nėra nurodyta, tačiau yra žinomi VMS ketinimai žymiai plėsti elektra varomų ir kitų CO2 emisijas mažinančių autobusų parką. Apie tai yra pateikta informacija šiame pranešime <https://www.vz.lt/transportas-logistika/2024/03/29/del-vilniaus-noro-keleivius-vezti-elektriniais-autobusais-verslas-raukosi--pasigenda-bioduju>

Iš minėto teksto susidaro įspūdis, kad iš pirkimo dalyvių bus reikalaujama naudoti tik elektra varomus autobusus. Taip pat tekste yra nurodyta, kad VMS įmonė „Vilniaus viešasis transportas“ ketina įsigyti 16 vandeniliu varomų autobusų.

Tekste nurodoma, kad VMS neketina pirkimo dalyviams leisti naudoti pigesnių, lyginant su elektra varomais, biometanu varomų autobusų.

Atsižvelgiant į tai, kad priklausomai nuo priimtų sprendimų dėl naujų autobusų bus žymi įtaka keleivių vežimo kainai, preziumuoju, kad VMS jau atliko išsamią kaštų naudos analizę (KNA), kurioje yra suskaičiuota ir palyginta vežimo kaina lyginant:

- A. Dizeliu varomus autobusus ir elektra varomus autobusus
- B. Dizeliu varomus autobusus ir biometanu varomus autobusus
- C. Dizeliu varomus autobusus ir vandeniliu varomus autobusus
- D. Palyginta vežimo kaina tarp elektra, biometanu ir vandeniliu varomų autobusų.
- E. Minėtos alternatyvos palygintos su sprendimu, kai yra plečiamas troleibusų tinklas

Tikiuosi, kad KNA yra įvertinti visi su įvairių tipo autobusais susiję kaštai (autobusų kaina, naujos infrastruktūros įrengimo kaina, energijos/kuro kaina, kitos veiklos sąnaudos).

Taip pat KNA turėtų būti aptarti ir aplinkosauginiai aspektai. Šalia CO2 mažinimo turėtų būti suskaičiuota kita tarša, kuri daro įtaką oro užterštumui Vilniaus m. Atkreipiu jūsų dėmesį, kad naudojant sunkesnius negu įprasta elektra varomus autobusus yra didesnė kietųjų dalelių tarša dėl didesnės padangų ir kelio dangos trinties. Galimi ir kita specifinė tarša naudojant įvairių rūšių autobusus.

Manau, kad išsami KNA yra svarbi ne tik tam, kad būtų priimti optimalūs sprendimai dėl autobusų tipų naudojimo, bet ir tam, kad visuomenei būtų pateikta išsami analizė kiek tikėtina didės keleivių vežimo sąnaudos dėl siekio mažinti CO2 emisijas.

KNA turėtų nurodyti, koks yra optimalus CO2 taupymo mastas Pirkimo ir kitų veiksmų susijusių su VMS įmonės Vilniaus viešasis transportas artimiausiu metu planuojamais autobusų pirkimais, atsižvelgiant į ES reikalavimus dėl naftos produktų mažinimo iki 2030 m.

Prašau pateikti Komiteto nariams susipažinti su atlikta KNA.

Tuo atveju jeigu KNA dar neatlikta, manau, kad turėtų būti skubiai inicijuotas jos atlikimas ir tik turint KNA pagrįstus sprendimus, gali būti suformuluoti reikalavimai aukščiau minėto Pirkimo dalyviams.

Taip pat prašau pateikti informaciją kaip numatoma finansuoti pagal pagrindinę pasirinktą alternatyvą galimai didėsiams vežimo kaštus: kokia padidėjimo dalis bus finansuojama iš VMS biudžeto asignavimų ir kokia - didinant viešojo transporto bilietų kainą.

Tarybos narys

Almantas Stankūnas